

samme Princip, men at det i en væsentlig Henseende adskille sig fra det her foreliggende, nemlig derved, at der ikke skulde gives Erstatning eller Bederlag for det Arbejde, der blev udført. Det blev den Gang navnlig gjort gjældende, derimod, at Arbejdsbyrden ved at fordeles paa de arbejdsføre Personer blev lagt lige paa Alle, og det er jeg overbevist om var det, der gav Anledning til, at Forslaget den Gang blev forkastet; men den Indvending er jo imødegaaet ved det Forslag, der nu foreligger, idet det giver fuldt Bederlag for det Arbejde, som forlanges. Den ærede Ordfører udtalte, at Betalingen for Arbejdet ikke vilde blive fuldstændig, idet han gik ud fra den Forudsætning, at den vilde blive, hvad der nu er det Almindelige, 24 Sk., eller maasse vilde blive forhøjet til 2 Mark; han mente altsaa, at den ikke vilde blive et fuldstændigt Bederlag for det Arbejde, der skal leveres. Jeg kan dog ikke tænke mig, hvorfor det ikke skulde blive Tilfældet, thi Størrelsen af Betalingen skal jo sættes af Sogneraadet i Kommunen baade for dets egne Medlemmer og for Kommunens øvrige Behøvere efter de gangbare Priser i Kommunen for Dagsarbejde paa den Tid, da Snekastningen finder Sted, og den approberes af Amtsraadet; man kan altsaa ikke antage, at Betalingen skulde blive uforholdsmæssig ringe. — Den ærede Ordfører udtalte fremdeles, at det, at Veiene ryddes for Sne, udelukkende var til Fordel for de større Eiendomsbesiddere eller i alt Fald for dem, der have Befordring, men at det ikke kom Husmænd og Indsiddere til Gode, hvem man dog efter Regjeringens Forslag vilde paalægge at kaste Sne. Det forekommer mig dog at være en fællagtig Betragtning. Ere Kommunikationsmidlerne ikke til Fordel for Alle? Jeg skal minde om, at i det andet Affnit har baade Regjeringens Forslag og Hvertallets Forslag den Bestemmelse, at de, der have Heste og Bogn, skulle kjøre efter Jordemoder og Væge for saadanne Folk, som ikke selv have Befordring, altsaa netop Husmænd og Indsiddere; og det

kan altsaa ikke være Indsiddere og Husmænd ligegyldigt, naar de blive syge, om man kan komme frem paa Veiene eller ikke; og hvad angaar det, at man paatvinger dem Arbejdet, saa er det jo slet ikke Andet, end hvad man, som jeg nylig paabiste, gjør ligeoverfor Gaardmændene; man siger til Gaardmændene: Du skal kjøre efter Væge mod Betaling, og til Husmændene: Du skal kaste Sne mod Betaling; det gaar efter min Mening fuldstændig op. Hvertallet har sagt, at det kunde fremføre flere Argumenter imod at betragte Snekastningsbyrden som en personlig Byrde, og det har anført et af sine bedste Argumenter paa den 4de Side af Betænkningen, hvor det udtaler sig om den uheldige Stilling, der deraf vilde fremkomme for Følkehøjskoler, Navigationskoler og andre lignende Indretninger. Jeg vil tilstaa, at det ikke er mig bekendt — maasse den ærede Ordfører vil belære mig deroim —, at der er Navigationskoler i Landkommuner. (Stemmer: Jo!) I al Fald er det et aldeles enkeltstaaende Tilfælde. Derimod veed jeg, at der er lærde Skoler, t. Ex. Herlufsholm, men Eleverne der, antager jeg, komme ikke i Betragtning, thi de dimittteres jo i saa ung en Alder, at de ikke komme til at bære Snekastningsbyrden. For Højskoleelevernes Vedkommende derimod kan Forholdet maasse stille sig noget anderledes; men det er jo Hvertallet lige saa godt bekendt som mig, at det er Bønder sønner, der komme paa Højskolerne; det er altsaa unge Mænd, der ere vant til og opdragne til at tage en Spade i Haanden, saa jeg er overbevist om, at de ikke ville forarges over eller fortrykkes ved enkelte Dage at gaa ud og kaste Sne, Noget, der tværtimod kan være en god og behagelig Motion for unge Mennesker, der tidligere have været vant til at gaa i Lusten og nu sidde paa Højskolen; de kunne maasse blive styrkede baade paa Sjæl og Legeme ved et saadant legemligt Arbejde. Hvertallet tænker sig, at der i mindre Sogne kunde være Følkehøjskoler med 50 til 100 Elever. Jeg maa tilstaa, at man undertiden